

A békési ev. ref.-egyházmegye esperesi hivatala. e.

A NAGYBÁNYAI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1897. évi ápril hó 22—23. napjain

NAGYBÁNYÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE
GERGELY KÁROLY
E. M. FŐJEGYZŐ.

NAGYBÁNYA, 1897.
MOLNÁR MIHÁLY KÖNYVNYOMTATÓ INTÉZETÉBŐL.

A NAGYBÁNYAI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1897. évi ápril hó 22—23. napjain

NAGYBÁNYÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE
GERGELY KÁROLY
E. M. FŐJEGYZŐ.

NAGYBÁNYA, 1897.
MOLNÁR MIHÁLY KÖNYVNYOMTATÓ INTÉZETÉBŐL.

A nagybányai ev. ref. egyházmegye
1897. évi ápril hó 22—23. napjain Nagybányán tartott
közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Bencsik István esperes és *gróf Degenfeld Sándor* egyházmegyei
gondnok elnöklete alatt:

Balogh István, Gergely Károly, Szél György, Molnár Lajos és Sátor Dávid
egyházi, Böszörményi Zsigmond, Torday Imre, Helmeczy József és Szeőke
Barna világi tanácsbírák.

Gergely Károly,	} lelkeszi,	Torday Imre	} világi
Hajdu Zsigmond		Jakó Endre	

jegyzők.

Helmeczy József ügyész.

Balajthy Károly, Barkász Albert, Bartók Károly, Bottyán Pál, Dobos József, Ferenczy Imre, Gál Péter, Hajdu Albert, Joó Kálmán, Király Gyula, Kócsi Péter, Kiss Sándor, Melegh Albert, Nagy Elek, Nagy Lajos, Papp József, Papólczy Károly, Papólczy Zoltán, Sárközi Ignác, Soltész János, Szabó József, Szentgyörgyi Zsigmond, Tóth Dániel, Varga Zsigmond rendes, Vass József segédlelkészek. Hajdu Ambrus tanítótestületi képviselő. Nyirő Sándor nagybányai, Kánya Lajos apai, Király József sz.-berki, Papp Márton felsőbányai, Varga Sándor m.-tótfalusi, Lengyel István lázári, Péchy István sárközlaki, Deme József kispaleskei, Puskás András szatmárhegyi, Kiss Mihály m.-ligeti, Szilágyi József kishodosi, Szabó János pettyéni, Tóth József görbedi, Cserepes János kispaládi, Maák Lajos berendi, Várady Menyhért garbólczi, Szentgyörgyi Gábor méhteleki, Somogyi István ombodi, Hajdu János rozsályi, Csáki József mikolai, Győri Antal kiskőlcsei, Henter Dániel k.-remetei képviselők. Stiglicz Albert tanító és nagyszámu hallgatóság.

* * *

A közgyűlést megelőzőleg reggel 8 órakor a templomban istentisztelet tartatott, melyen Bottyán Pál lázárii lelkész mondott buzgó imát.

Istenistisztelet után a vasuti vonattal jövő gyűlési tagok is megérkezvén, esperes ur a városháza tanácstermében d. e. 10¹/₂ órakor a gyűlést megható szép imával és tartalmas üdvözlő beszéddel megnyitja.

* * *

1. sz. Az egyházi képviselők megbízó levelei beszédetnek s a gyűlés tagjai az elől kitett sorrendben igazoltatnak. Elmaradásukat bejelentették és okadatolták Bodor Pál, Bodnár János, Barkász Bálint, Kató Béla, Kálmán Sándor, Kürthy Károly, Nagy Károly, Pásztor István. Nem jelentette elmaradása okát Magos Ferencz.

A jelentkezők mentségei elfogadtatnak. A jelentésküldést elmulasztó Magos Ferencz pedig az egyházmegyei közpénztár javára a fennálló szabályok értelmében 2 frt birságban elmarasztaltatik.

2. sz. Olvastatott esperes ur jelentése a kanonika vizitáció tapasztalatai alapján az egyházközségek szellemi és anyagi állapotáról, a mint következik:

Esperesi jelentés

a nagybányai ev. ref. egyházmegyében levő egyházak szellemi, anyagi állapotáról az 1896. évről.

Nagytiszteletű s méltóságos egyházmegyei közgyűlés! Az egyházlátogatást ez évben Balogh István, Szél György, Molnár Lajos, Sátor Dávid tanácsbírák, Hajdu Zsigmond e. m. aljegyző, Nagy Lajos felsőbányai, Kálmán Sándor hiripi, Barkász Albert méhteleki és Nagy Elek kis-paládi lelkészek közreműködése mellett végeztem, s részint saját tapasztalatom, részint a küldöttségek beterjesztett jegyzőkönyvei alapján örömmel jelentem, hogy a valláserkölcsei élet egyházainkban mindenütt megnyugtató; a régi buzgóság nem lankadt; a hazánkban több helyeken mutatkozó vallásatlanság szele mindeddig érintetlenül hagyta hiveinket; az Ur házáat szorgalmasan látogatják, urvacsorával kellő számmal élnek. Több egyházunkban akadnak templomkerülők, mintegy 25-en, de ezek száma is apadóban van s leginkább ott találhatók, hol az egyenletlenség, békétlenség dúl. Ünneprontó nem jelentetett egy sem. Vadházasok vannak 22-en, visszás házasság 1, erkölcsi vétségért polgárilag börtönnel egy egyháztag lett büntetve.

Anyae gyházunk van 42, leányegyház 5, összesen 47. Fiók vagy szórvány 87. Az anyae gyházak közül — Misztótfalu évközből rendes lelkészt választván — egyedül Sárköz-Ujlakot gondozza a szomszéd Sárköz lelkésze.

Rendes lelkészünk volt 41, segédlelkész 2, nyugalmazott lelkész 1.

Lelkek száma fi 11.801, nő 11.794, összesen 23595. Szülöttek száma fi 556, nő 503, összesen 1059. Ezek közül élve született törvényes fi 512, nő 467, összesen 979, törvénytelen fi 38, nő 35, összesen 73. Élveszülöttek összes száma 1052, halvaszülöttek törvényes fi 5, nő 1, összesen 6, törvénytelen fi 1, nő 0, összesen 1. Halvaszülöttek összes száma 7.

Áttért hozzánk más vallásról fi 2, nő 2, összesen 4.

Beköltözött fi 78, nő 84, összesen 162.

Meghalt fi 350, nő 333, összesen 683.

Kitért fi 1, nő 2, összesen 3.

Kiköltözött fi 155, nő 123, összesen 278.

Ha az élveszülöttek, hozzánk áttértek, egyházunkba beköltözöttek számából ($1052 + 4 + 162$) 1218-ból a meghaltak, kitértek, kiköltözöttek számát ($683 + 3 + 278$) 964-et levonjuk, 254 szaporodás mutatkozik.

Új házások száma, tiszta ref. 144, vegyes 38, összesen 182.

Konfirmált növendékek száma fi 232, nő 244, összesen 476.

Templom van az egyházmegyében 47, ezek közül jó 33, javítandó 8, rozzant 6.

Lelkeszi lakóház van 42, ezek közül jó 30, javítandó 10, rossz 2.

Tanítói lak van 52, ezek közül jó 37, javítandó 9, rossz 6.

Iskolánk van a 6 államivá lett iskolán kívül 46, ezek közül jó 35, javítandó 9, rossz 2.

Melléképületek jók 28, javítandók 11, rosszak 8 egyházban.

Elemi iskolánk van a 6 állami iskolán kívül 47, melyekben tanítással foglalkozott okleveles tanító 21, igazolványos 11, kibocsátással ideiglenesen 6, lelkész-tanító 2, segédlelkész-tanító 2, nincs tanító 5 iskolánkban.

Ismétlő iskola 12 egyházban áll fenn; minden iskolánkban az egyházkerületi tankönyvek használatnak.

Tanköteles gyermek 6—12 évesig van fi 1541, nő 1528, összesen 3069. Ezek közül a mi felekezeti iskolánkba jár fi 1148, nő 1114, összesen 2262. Más iskolába jár fi 200, nő 197, összesen 397. Iskolát idő előtt elhagyott fi 97, nő 81, összesen 178. Iskolába soha nem járt fi 65, nő 89, összesen 154. Más vallású gyermek jár iskolánkba fi 143, nő 116, összesen 259. Tanítóink tanítványainak száma ($1148 + 1114 + 259$) 2521.

Ismétlő iskolakötelesek fi 571, nő 549, összesen 1120. Iskolába jár fi 168, nő 86, összesen 254. Iskolába nem jár fi 403, nő 463, összesen 866.

Látogató küldöttség a tanítás eredményét kitűnőnek találta 6, jónak 17, elégségesnek 11, alig elegendőnek 3, elégtelennek 1 iskolában, 4 iskolában a tanítás eredményéről nem lehetett véleményt mondani, mert a látogatás ideje alatt az iskola különböző járvány miatt be volt zárva.

Az iskolamulasztások igen sok helyen tetemesek, az egyházi előljáróság felelősség terhe alatt utasítandó kötelességének e tekintetbeni végzésére.

Egyházaink anyagi állapota következő: van a lelkészek használatában szántóföld 643, tanítók használatában 314, egyházak használatában 634 hold, iskolák használatában 53, összesen 1644 hold.

Rét lelkészeké 261, tanítóké 136, egyházaké 319, iskoláké 4, összesen 720. Szántóföld és rét egyházi használat alatt van 2364 hold. Ezenkívül tetemes vagyont képviselnek az egyházaink birtokában levő erdők, legeltetési jogok, 19 házastelek, 3 vízi-, 3 száraz-malom, több darab szőlők.

Magtár van 31 egyházban, a betérjesztett jelentés szerint 1868 köből buza, 594 köből tengeri és 7087 frt 71 kr. készpénz alappal.

Kamatozó tőkepenz 142.120 frt 14 kr., azaz száznegyvenkétezer-százhusz frt 14 kr, követelés 4178 frt 24 kr, együtt 146.298 frt 38 kr, melylyel szemben 21.223 frt 94 kr adósság áll.

Gondnoki számadások eredménye: bevétel 59.515 frt 51 kr, kiadás 49,933 frt 26 kr, maradvány 9933 frt 66 kr. (Tulkiadás 351 frt 41 kr.)

A múlt évben végzett építkezések összes költsége 20.776 frt 02 kr.

Adakozások pénzürtéke 3472 frt 51 kr.

Egyházi épületeink biztosítási összege 178.052 frt 53 kr, évi díj összeg 732 frt 82 kr.

Az adakozásokat, építkezéseket egyházanként következőkben van szerencsém elősorolni:

Adakozások.

1. *Kis-Kolcs.* Czikai Andrásné Kánya Zsuzsánna az Ur asztalát éven át kenyérrel látta el. Karácsoni kántálással hivek 26 frt 24 krt, báltartással 64 frt 93 krt kerestek, Boros Bálint az egyháznak 2 frt 15 krt adott.

2. *Nagy-Kolcs.* Özv. Kikics Mártonné, özv. Duczon Györgyné 1—1 frtot, Duczon Antal és Bálint 50 - 50 krt, összesen 3 frtot adtak az egyháznak, ezenkívül az Ur asztalát kenyérrel, borral éven át hivek látták el.

3. *Krassó.* Jeszenszky Béla 3 frtot. Néh. Egey Ferencz az Ur asztala szükségeire 6 frtot adott. Bozsó Dánielné Domokos Zsuzsánna az Ur asztalára éven át kenyeret adott.

4. *Szamos-Kóród.* Vajda Istvánné, Csermási Gyula gondnok és neje, Sebestyén Ignác és neje egy-egy alkalommal az Ur asztalára kenyeret és bort adtak. Hivek báltartással 3 frtot, feles munkával 15—20 köből tengetit kerestek az egyháznak.

5. *Pettyén.* Ifj. Böszörményi Sándor ur az Ur asztalához szükséges kenyér és bor beszerzésére 6 frtot adott. Id. Böszörményi Sándor e. m. t. b. ur az iskola téli ablakait beüvegeztette 3 frt 40 kr költséggel. Takarékmagtár részére egyesektől befolyt 6 véka buza, 11 véka tengeri. Az egyház tagjai a Szamosból egy viz által hozott fát kivettek, azt Szatmárra beszállították, ezzel az egyháznak 37 frt 50 krt kerestek.

6. *Ombod.* Hivek báltartással 26 frtot szereztek. A tanítói fizetés rendezése folytán 13 kat. hold föld jövedelmét szerezték meg az egyháznak, e földeket magok munkálják, 208 frtot adnak a tanítói fizetésre s az Ur asztalát éven át kenyérrel ellátják.

7. *Amacz.* Erdődi Mihályné szegény iskolás gyermekek részére 2 frt 82 krt adott.

8. *K.-Szt.-Márton.* Adakozások értéke 27 frt. Márkus Imréné az Ur asztalát kenyérrel látta el.

9. *Udvari.* Tódor Györgyné Kanizsai Mária a szószéket és papszéket égszínkéek színű aranyrojtos terítővel bevonatta 15 frt értékben, ifj. Barazsu Péter és társai 4 frt 52 krt, Nagy Józsefné Márton Rozália 1 frtot adtak. Éven át az Ur asztalára bort Szeőke Barna ur, kenyeret Papp Gyula ur adott.

10. *Baliz.* Bonta István honvédszázados az iskola részére 5 frtot, édes anyja halálakor az egyháznak 20 frtot adott. A millenniumi mulatság 11 frt 83 krt jövedelmezett. Közvizsga alkalmával Fényes Elek főgondnok gyermekek jutalmazására 2 frt 30 krt, Jakó Endre 50 krt, Balogh György 50 krt adtak. A haranglábhoz fát adtak Fényes Elek 2 drbot 4 frt, özv. Jakó Pálné 1 drbot 2 frt, Ozsváth Pál 1 drbot 2 frt értékben. Jakó Pálné őnagys. az ur asztalát éven át kenyérrel, borral ellátta, Jakó Endre az egyháznak 1 köből vetni való gabonát adott, Ecsedi László, Ozsváth Pál, Kiss Kálmán, Fényes Péter, Fényes Elek, Kacsó Antal, Kacsó Sándor, Búte György mintegy 8 hold földet felébe szántottak s vetettek el az egyház magtára javára.

11. *Lázári.* Cserni Póli és Halmi Veron a szószékre terítőt adtak 5 frt értékben. Nagy Béla ur közvizsgakor jutalmazásra 3 frtot adott, a kis-peleskei templom javára pedig 10 frtot ajándékozott.

12. *Szatmárhegy.* Szemerc Miklós orsz. képviselő ur a lelkeszi lak építésére 50 frtot adott, az Ur asztalát kenyérrel a hivek sorban látják el, bort két izben Meggyesi László adott, Sebestyén Bálint 1 frtot, Márkus Márton szatmári lakos 6 frtot, Szücs József 1 frtot, Szücs Gyula 2 frtot adtak az egyháznak.

13. *Kis-Palád.* A magtárba többen adtak 2 m. 79 kiló buzát. Angyalosi Borbála az Ur asztalára egy 6 frt 50 kr értékű abroszt adott. Az Ur asztalát éven át kenyérrel a hivek látták el, 7 szegény gyermek a Békásiné féle alapítványból 20 frtot kapott.

14. *Magosliget.* Az Ur asztalát egy izben borral 1 frt 50 kr értékben Fazekas György látta el.

15. *Garbolcz.* Váradi Menyhért a szószék felibe 40 frt költséggel koronát készíttetett, éven át az Ur asztalát kenyérrel látta el, évi adománya 50 frt.

16. *Uzka*. A községi előljáróság 5 frt büntetéspénzt adott az egyháznak.

17. *Mikola*. Bodoki Lajos nyug. törvényszéki bíró ur 10 frtot, Lukács Ferencz keresztelő kannára 2 frtot adtak, Csáki Józsefné, Dobos Zsigmondné egy-egy izben, Papp Miklósné, Vass Erzsébet 4 izben látták el kenyérrel az Ur asztalát. Az új iskolatelekre 80 frt értékű rácskerítést csináltattak Dobos Zsigmond, Balogh Zsigmond, Biró Ferencz, Dobos András, Dobos Sándor, Dobos István, Csáki József, Deme Gábor, Filep István, Zaj György, Zaj Zsigmond, Ur Mihály, Papp Miklós, Papp József egyháztagok. A millenniumi év emlékére a templomi székek zsoltárokkal láttattak el. Az iskolás gyermekek jutalmazására Király Gyula lelkész 3 frtot adott. Báltartással az előljáróság 85 frtot szerzett.

18. *Egri*. Az ezredéves ünnepély alkalmával id. Ary Elek és neje Fábíán Rozália 60 forintos alapítványt tettek arra a célra, hogy ennek kamata az Ur vacsorái bor beszerzésére fordíttassék. Szorgalmas tanulók jutalmazására id. Kádár Gergely 8 frtot adott. Egyház részére az olvasóegylet 6 frtot, a dalkör szintén 6 frtot adott. Az ezredévi ünnepélyt rendező bizottság az iskolának 10 frt 08 krt adott.

19. *Méhtelek*. Aratási munkával keresett az egyház 75 frt 90 krt. Özv. Varga Gáborné Dohi Eszter k.-remetei lakos az Ur asztalára egy szép csikos, rojtos abroszt ajándékozott 5 frt értékben. Friedman Jenő sz.-berki lakos, géptulajdonos rész nélkül csépelte el az egyház buzatermését, ez által 1 m. buzát ajándékozott az egyháznak 6 frt értékben.

20. *Kis-Peleske*. Munkavállalás helyett a hivek 90 frt 10 krt fizettek az egyháznak, az Ur asztalát éven át kenyérrel látják el. Templomépítési alapjuk javára 1112 frtot gyűjtöttek.

21. *T.-Berek*. Munkavállalással kerestek a hivek 52 frt 80 krt.

22. *Rozsály*. Ráthonyi Ákosné Maróthy Margit a nemzeti színház művésznője, itteni birtokos, egy szép kiviteli Ur asztali poharat és tányért ajándékozott 70 frt értékben, Molnár Ferenczné Rápolti Marczella egy Ur asztali terítőt adott 6 frt értékben.

23. *Kis-Hodos*. Az iskola építésénél a felfogadott mestereket a hivek kosztal látták el, Bak János és neje Orosz Zsuzsanna az Ur asztalára egy posztóterítőt adott 10 frt értékben. Id. Orosz Jánosné Bak Ágnes a szószékre egy 4 frt értékű terítőt ajándékozott. Az iskola alapkövének letételekor egyesek 12 frt 76 krt adtak az egyháznak, báltartással 88 frtot szereztek.

24. *Nagy-Hodos*. Munkaváltság czimen befolyt a hivektől 118 frt 30 kr.

25. *Nagy-Bánya*. Az egyház javára rendezett batyubál tiszta jövedelme 342 frt 82 kr. Blascha Richárd adott 2 frtot, Szentpéteri András 17 frt 50 krt, Doroghy Ignác 5 frtot, Molnár Antal 2 frtot, a Részvénytakarékpénztár 50 frtot, dr. Virág László ezredorvos 5 frtot, az iskolai

vizsgálatok alkalmával jutalmakra Gergely Károly 6 frt 60 krt, Thurzó Ferencz 50 krt, az ezredévi ünnepi emlékkönyv árából a lelkész gyűjtött 20 frtot, katonaszállásolási pénzből György Mihály, Petki Károly és Virágh Gyula együtt adtak 1 frt 08 krt, karácsonyi ajándéokra szegény gyermekeknek gyűlt készpénzben 13 frt 70 kr, ruhaneműekben mintegy 12 frt értékű, továbbá két becsületes szegény család részére a nőegyesület adott 10 frtot. A perselybe gyűlt az év folyamán 126 frt. E szerint a kegyes adakozások értéke 614 frt 68 kr. Ezenkívül Vásárhelyi Gyula az ezredévi ünnep emlékére a templom körül 14 nemes gyümölcsfacsemetét ültettetett. Dobi Ervin asztalosmester az orsz. kiállításra küldött Ur asztali készletek számára egy szép uj ládát ajándékozott, Mikó Pálma az Ur asztalára egy szép himzett kenyértakaró kendőt készített. Az Ur asztalát kenyérrel, borral a hivek látták el. Más egyházak czéljaira gyűjtött s küldött az egyház 164 frt 40 krt. A szeretet munkáját is gyakorolja, a mennyiben az iskolás szegény gyermekeket vizsgálatok alkalmából jutalmakban, karácsonra ruhanemű ajándékokban részesíti. Menházában két özvegy asszonynak lakást ad és számokra a várostól tűzifával való ellátást eszközöl. A prot. árvaházi nap-tárt 42 példányban elárusítja, a Téli Ujságot 40 példányban járattja. Szegény hitsorsosaink lehető segélyezéséről a városi hatóság és nőegyesület utján gondoskodik.

Az itt elősorolt tények igazolják az előljáróság s különösen a lelkész lankadást nem ismerő tevékenységét és buzgóságát, ugyanazért azon kéréssel fordulok a nagytiszteletű és méltóságos egyházmegyei közgyűléshez, miszerint az egyház lelkészének, Gergely Károly e. m. főjegyző urnak s a nagybányai egyház előljáróságának az adakozások terén évek óta kifejtett buzgólkodásáért elismerését fejezze ki.

26. *Felsőbánya.* Léway Sándor sok időn át presbiter és pénztárnok, az egyháznak 200 frtot adott. Néhai Varga Julia ezüst kenyértartó tál vásárlására 100 frtot adott. A magyar egylet részére az egyház 25 frtot adott. 25 szegény iskolás gyermek 33 frt értékű ruhát kapott karácsonkor. A társadalmi uton begyűlt alaphól ezenkívül tandíjmentességben részesült sok, s 12 frt értékű tankönyvet kaptak.

27. *Misztótfalu.* Szőke Dávidné n.-sikárlói lakos egy hold földet adományozott temető helyül s a misztótfalusi lelkészi fizetés pótlására kamatozó 200 frtot helyezett a nagybányai takarékpénztárba.

28. *Szinérváralja.* Egyházfentartási alapra Mándy Zoltán 3 forintot, egyvalaki 5 frtot, iskolai zászlóra Jeney Endre 1 frtot, egyvalaki 1 frtot adott, s Kossuth Lajos-alapra adatott 1896. márczius 15-én a perselybe 3 frt 45 kr.

29. *Apahegy.* Az Ur asztalát egész éven át kenyérrel id. Czompa Józsefné, borral Eötvös Róbertné urnő látta el, az utóbbi egy urasztali terítőt is ajándékozott az egyháznak, az állam az iskolának 10—12 forint értékű taneszközt adott.

30. *Ar.-Megyes.* Az előjáróság elismerést érdemlő tényeként felemlitendőnek tartom, miszerint az eltávozott tanító Bozsó Istvánnak félévi szolgálata után egész évi fizetését kiszolgáltatta. Az állami iskola építésekor a szükséges fuvart Szabó József lelkész, Boros Zoltán, Böszörményi Zsigmond, Jakó Kálmán, Pásztéli Jenő adták.

31. *S.-Ujlak.* Péchy Margit urnő ígéretet tett, hogy egy kisebbszerű orgonát fog készíttetni a templomba a maga költségén.

32. *Adorján.* Adakozások összege 27 frt 15 kr, egy bál az egyháznak 14 frt 65 krt jövedelmezett.

33. *Sárköz.* A nmélt. földmivelésügyi miniszter ur adott az egyháznak 1000 db gyökeres szőlővesszőt.

34. *Av.-Ujváros.* Báltartással 47 forintot szereztek. Istvánfi József és Lőrincz Zsuzsánna az egyháznak 1—1 frtot adtak. Kovács Ferencz adventkor az urasztalát borral látta el, a sz.-váraljai segélyegylet adott az egyháznak 10 frtot millenniumi alapítvány czimen. Az ünnepély alkalmával a szegény gyermekek tankönyvvvel való ellátására 45 frt gyűlt egybe.

35. *K.-Remete.* Tatár Andrásné az orgonára 40 frtot adott.

36. *Vámfalu.* A millenniumi emlék urasztalára adakoztak: id. Cseh Bálint 1 frtot, Kolumbán Bertalan 1 frt 60 krt, László György 1 frtot, László István 50 krt, Mali Imre Bálinté, Mali Juliánna édesanyja emlékére 10—10 frtot, Koncz Mihályné 5 frtot, Pál Miklós 3 frtot, Mali András Mihályé 2 frtot, Táre Bálintné 1 frt 75 krt, Mali András Sámuelé, id. Cseh József 1 frt 60—1 frt 60 krt, Mali Mihály, Mali Bénéjám, Mali Imre, Józsefé, Samu Ferencz Ferenczé 1 frt 50—1 frt 50 krt, Búte János 1 frt 60 krt, Cseh György 1 frt 20 krt, Cseh Sámuel Ferenczé, Pető András, Varga József, Pető József, Frond Imre, Balla Tamás, Mali Ferencz Imréé, Váradi Eszter, Mali Tamás Jánosé, Váradi András, özv. Cseh Józsefné, Mali Gábor, Cseh Tamás, Batári Márton, Balla Dániel, Frond István, ifj. Rákos Bálint, Mali Sámuel, Koncz Imre, Mali Károly Bálinté, Biró István, Váradi Miklós, Józsa Mihály, Rákos Ferencz, Sándor Bálint, Sándor Károly, Váradi Imre, Váradi Áron, Cseh Sámuel, Csulakos Bálint, Pető Zsigmond, Váradi Károlyné, Rákos Imre, Cseh Gábor, Biró Miklós, Váradi Gyula, Mali József, Samu Dániel, ifj. Rákos Ferencz, Cseh János, Pál Károly, Derecski István, László Gábor, Dohi Gábor, id. Cseh András, Mali András, Bak András, Cseh Lajos, Rákos Bertalan 1—1 forintot, 27 egyháztag 50—50 krt, Samu Ferencz 60 krt, 3 egyháztag 30—30 krt, 5 egyháztag 20—20 krt, Pető Józsefné Dohi Ágnes a szószékre való bársonytakarót ujonan festette s aranyrojtval felékesítette 3 frt értékben. Szentiványi Gyula ur 2000 darab téglát 30 frt értékben ajándékozott az egyháznak.

37. *Patóháza.* Nagy Sámuelné a templomépítési munka megváltásáért 30 frtot adott, Kánya Ferenczné Czikai Eszter 4 frt, özv. Kis Istvánné 5 frt, a krassói egyház 30 frt, Sinka Lajos 10 frt, Dicsőfi József debreczeni lel-

kész 1 frt 50 kr, Mák János és neje 5 frt, Selyebi Gyula 2 frt, Gulya Istvánné Katona Sára egy selyemkendőt és egy koszorut, Kiss Gedeon szatmári főkapit. 2 frt, Décse Károly, Győri István, Szabó Mihályné, Puskás Ágnes, Ombod 1—1 frtot, id. Kolumbán Sándor 10 frt. Egy vadgalamb színű, habos selyem, körül rojtos urasztali terítőt készítettek Tóth Margit és és Tóth Juliska, a szószekre egy sötétkék bársonyterítőt özv. Tóth Mihályné, Kovács Karolina. Nagy József erdőszádai lakos 20 frt. A templomépítés ideje alatt a hivek egyenként 50—60 gyalog és igás napszámot teljesítettek. Az építkezést a telekvásárlásból előállott 5050 frt adósságból 2000 frtot kivetés útján fedeznek, a többi az állam által fizendő iskolabérből, és a tanítói fizetésből fenmaradó jövedelemből fogják törleszteni.

38. *Apa.* A toronyjavításra gyűlt kegyes adakozások összege: 607 forint. A kegyes adakozók e következők: Szentiványi Gyula 100 frt, Gabányi Zsigmond, Kató Ferencz 60—60 frt, Kánya Lajos, Kató Ferenczné, Kató Erzsébet 20—20 frt, Nagy Gyula, Kató Pál, Kató Mihály, Kató Károly, Kató Sándor, Varga Imre, Kató Gáborné Székely Eszter, H. Varga János, G. Kató Károly, Kató Gedeon, Pál Sámuel 10—10 frt, Kató Gáspár, Varga Gábor 6—6 frt, Nagy Kálmán, N. Kató Mihály, Kató István, N. Kató János, Kató Imre, Tóth György, Kis Kató József, özv. Kató Ambrusné, H. Varga Jánosné, N. Kató Mihályné, Végh Gábor, Botos József, Botos János, Tóth József, Kató Gábor 5—5 frt, Varga János, Nógrády Gusztáv, Cs. Kató Gábor, Kovács Gusztáv, Kónya János 4—4 frt, Szabó András, Varga Zsuzsánna, ifj. Szabó István, Kovács János, Kató Sámuel, Rásky Endre, B. Kató Klára, B. Kató Mihály, Kónya Gyula, Kató Ferencz, Szabó Ferencz, id. Szabó András, Lukács József 3—3 frt, Kató Jánosné, özv. N. Kató Ferenczné, Kónya Imre, Kató Gyula, Illyés Bertalan, Hajdu György, Kónya Sándor, Kovács József, Kovács Ferencz, Kató Zsigmond, Kató Dániel, K. Kató János, Kovács Pál, Hajdu Istvánné, Szoboszlai István és neje, Kovács Lajos, Cselényi Mihály, Kovács Károly, Filep László, Kajtár Mihály, Kató Ambrus, Vajda János, Varga István, Szabó Lajos, Varga Mihály, Öreg Szabó István, Lukács Mihály 2—2 frt, Bódi Lászlóné, id. Varga Jánosné, özv. Kató Istvánné, Soltész Andrásné, Angi Mária, Lukács Mihályné, Varga Andrásné, Boros Gyuláné, Botos Pál, ifj. Kató Gedeon, Hajdu Bertalan, Hannus Lajos, Kovács György, Illyés István, Boros Gyula, Szabó János, Simandl Ferenczné, Pfeilmájer Gábor, Szklár Mihályné, Pijók Imre, Szöllősy Ferencz Kajtár Juliánna, Csáki Kati, Varga Károly, Zs. Kató Gábor, Kató Juliánna, Kerekes István, V. Kató Károlyné, Kató Rozália, N. Kató Gábor 1—1 frt, Kovács Pálné, Kovács Gusztávné, Kovács Györgyné, Kajtár Flóri, Kovács Sándor 50—50 kr.

Épitkezések.

1. *Kis-Kolcs* kisebb igazítások s javításokra 100 frtot fordított.
2. *D.-Apáti* javításokra 20 frtot költött el.
3. *N.-Kolcs.* A régi fatemplomot kijavíttatták, lelkészi lakra új ajtókat készíttettek, azokat az ablakokkal együtt befestíttették 82 frt 54 kr költséggel.
4. *Krassó.* Épitkezésre 442 frt 04 krt fordítottak.
5. *Sz.-Kóród* javításra 60 frtot költött.
6. *Pettyén.* A lelkészi s tanítói lak körül új deszkakerítést készíttettek, egy szekérszint állíttottak 49 frt 35 kr költséggel.
7. *Ombod* kerítésjavítás és kutigazításra 16 frtot adott ki.
8. *Hirip.* Az egyház magtárja kipadoltatott, fiókkal láttatott el 80 frt költséggel.
9. *Amacz.* A lelkészi lakon az ólat újból befedette, kamarát, sütőt építtetett 297 frt 02 kr. költséggel.
10. *K.-Szentmárton.* A tanítói lakon konyha igazítás, szoba padlózás, melléképületek javítására 56 frtot fordított.
11. *Udvári.* Épitkezésre 80 frtot költött.
12. *Berend.*
13. *Batiz.* Javításokra 40 frtot adott ki.
14. *Lázári.* A lelkéslak átalakíttatott, mindkét belhivatalnoki lakot újból zsindelyeztették, két kályha, levéltári szekrény véttetett 286 frt költségből.
15. *Szatmárhegy.* A tanítói lakon egy szoba kipadlózása, az iskola ablakainak befestése 50 frtba került.
16. *N.-Palád.* A lelkészi s tanítói kerítések megújítására s egyéb javításokra kiadott az egyház 250 frtot.
17. *K.-Palád.* A esür teljesen elkészítése s egyéb javítások 362 frt 05 krba kerültek.
18. *Magosliget.* Javításokra 14 frtot fordított.
19. *Uzska.* A tanítói lakon 7 öles istállót építtetett, a lelkészi lak egy szobáját kipadlóztatta 400 frt költséggel.
20. *Garbolcz.* Javításokra 25 frtot adott ki.
21. *Sz.-Berek.* A szárazmalomból egy bérházat építtetett 330 forint költséggel.
22. *Homok.* A tanítói lakon egy istálló építtetett 100 frt költséggel, a magtárhoz 5 vagon követ hazaszállított.
23. *Mikola.* Apróbb javítások 30 frtba kerültek.
24. *Egri.* Javításokra 75 frtot fordított.
25. *Méhtelek.* A tanítói lakon ajtó, ablak és zsalu készíttetett, a lelkéslakon az ól náddal bekötötte 194 frt 34 kr. költséggel.

26. *Kis-Peleske*. A lelkeszi lak átalakíttatott 120 frt, bezindelyezett 178 frt 78 kr. költséggel.

27. *T.-Berek*. A templom kívül-belül kiigazíttatott 66 frt 80 krajczár költséggel.

28. *K.-Hodos*. Az ujonnan épített iskola és tanítói lakás a hivek által teljesített kézi és írás napszámon kívül 900 frtba került.

29. *N.-Hodos*. Javításokra 38 frt 39 krt adott ki.

30. *Nagy-Bánya*. Javításokra kiadott 146 frt 80 krt.

31. *Felső-Bánya*. Iskolai padok pótlása, a lelkeszi lakon konyha padlózása, más aprólékos javítások 160 frtba kerültek, tanszerek vásárlására 34 frt fordíttatott.

32. *Misztótfalu*. Az iskola átalakításához szükséges anyagokat beszerelte.

33. *Sz.-Váralja*. A lelkeszi lakon nyári konyha, a tanítói lakon melléképületek állíttattak 171 frt költséggel.

34. *Apa*. A torony kijavitása 2442 frtba került.

35. *Patóháza*. A már fel is szentelt diszes templom kézi munkán és készletben levő építési anyagon kívül 7340 frtba került.

36. *Aranyos-Megyes*. Az állami iskola czéljára emelt épület melléképületekkel együtt 2800 frtba került.

37. *Adorján*. Templomát körülkeríttette 250 frt költséggel.

38. *Avas-Ujváros*. Épületei javítására az egyház 220 frtot költött.

39. *K.-Remete*. A templomba új orgonát állíttatott 1200 frt értékben, épületek javítására 85 frt, pincze grádicsra 40 frtot adott ki.

40. *Vámfalu*. A millenniumi év emlékére a templomba egy csinos Ur asztalt készíttetett.

A nagy gonddal és kimerítő pontossággal szerkesztett esperesi jelentés helyeslő tudomásul vétetik; a kegyes adakozóknak nemeslelkű adományaikért hálás köszönet, az építkező egyházaknak buzgóságukért elismerés szavaztatik. Főjegyzőt pedig azzal bizza meg a közgyűlés, hogy az 50 frtot meghaladó kegyes adományokért külön levélben is fejezze ki egyház-megyénk méltó elismerését és hálás köszönetét.

3. sz. A belhivatalnoki változásokról szóló jelentést Esperes ur a következőkben terjeszti be:

Megilletődéssel, de az Ur akaratán való megnyugvással jelenti először is, hogy egy megélemedett s halálra megért szolgatársunk tiszt. Fekete Pál, életének 88-ik, lelkipásztorkodásának 60-ik évében f. hó 3-án végelgyengülés következtében kidőlt sorainkból; mondjunk áldást poraira s örökítsük meg nevét jegyzőkönyvünkben. — Már a mult év nyarán tartott közgyűlésen köztudomásra hozta esperes ur, hogy a misztótfalusi h. lelkész más egyházmegyébe távozott; azóta az állomás meghívás útján

tiszteletes Kiss Sándor rendes lelkészszel töltetett be. — Krassóra a Debreczenbe akad. tanárrá megválasztott Ferenczy Gyula helyett szinte egyhangu választással Ferenczy Imre debreczeni segédlelkész állíttatott be, mindkét választás a szabályoknak megfelelőleg történvén, esperesileg megerősített; az ünnepélyes beiktatást Misztótfaluban Gergely Károly főjegyző, Krassón pedig esperes ur végezte.

Az adorjáni tanító Szabó Lajos az ugocsai egyházmegyébe távozván, — miután az egyházzal leszámolt — részére a szolgálati bizonyítvány s az esperesi elbocsátó kiadatott, helye üres.

A batizi rég üresen álló tanítói hivatalra Török László pettyéni tanító választatott meg, a választott tanító részére a megerősített díjlevél kiadatott; Pettyénben a tanítói állomás üres.

Apahegyre a 9 hónapig betöltetlenül állott tanítói állomásra Fodor József VI. polgári osztályt végzett egyén választatott meg. Ideiglenes minőségben, a tanítói oklevél megszerzésének kötelezettsége mellett, megerősített s részére a díjlevél kiadatott. De e tanító fájdalom, már azóta meg halt. Ez állomás is üres.

Hiripre egy évi próbaidőre Szabó József d.-apáti tanító választatott s erősített meg. A d.-apáti tanítói állomás — a pályázat sikertelen levén — üresen áll.

Kak-Szent-Mártonban a más életpályára lépett Somogyi Albert eltávozásával megüresedett tanítói hivatalra Horváth Károly amaczi tanító választatott meg. Amacz tanító nélkül van.

Sárközre az innen eltávozott Szél Endre helyére Nagy József igazolványos volt hiripi tanító, S.-Ujlakra pedig a szatmári egyházmegyébe költözött Schiffner Lajos helyett Gaál Gyula okleveles tanító választatott s erősített meg.

Az uszkai egyház, ideiglenes tanítója Székely János halála folytán megüresedett tanítói állomásra Füzessy Pál garbólczi tanítót választotta meg, ki ideiglenes minőségben meg is erősített.

Felsőbányáról a fitanító Molnár Vilmos, Kőszegremetéről Szalkai József, Józsefházáról Szabó Lajos tanítók lemondván, egyházaik üresedésbe jöttek. Ezenkívül, mint már fentebb is említve volt, üresen állanak: Adorján, Amacz, Garbólcz, Lázári, D.-Apáti, Pettyén, Apahegy, összesen 10 egyház.

Államosítva van az iskola Apán, Aranyos-Megyesen, Patóházán, Udvariban, Misztótfaluban és Vámfaluban.

Továbbá jelenti esperes ur, hogy t. Sáfrány Lajos első lelkész képességi vizsgát tett atyafit, — ki jelenleg gróf Degenfeld Sándor ur öméltóságánál mint nevelő működik — kérelmére nagybányai káplán jelleggel egyházmegyénkbe utólagos jóváhagyás reménye alatt bekebelezte.

Szalkay József tanító a múlt év október havában oklevelet nyert.

Győri László, lelkészi karunk egyik szép képzettségű tagja, az ugocsai egyházmegyébe kebeleztetett nagytarnai egyházba választatván meg lelkészül, Pettyénről lemondott. Pettyénben ez idő szerint sem lelkész, sem tanító nincs. Az egyház gondozására a kellő intézkedések megtétettek.

Esperes urnak e jelentése tudomásul vétetik, intézkedései helyeseltetnek s az újonnan jött belhivatalnokok egyházmegyéinkbe egész készséggel bekebeleztetnek.

4. sz. Számot ad Esperes ur mindazon különböző segélyekről, melyek a mult 1896-ik évben egyházmegyéink egyházai, lelkészei és tanítói között kiosztattak.

Az erdődi főkegyház 1000, a patóházai egyház pedig 600 forint tőkesegélyben részesült.

Rendes államsegély kiutaltatott 1127 forint, ebből a gyámintézeti pénztár 577 forintot, a lelkészek, tanítók és egyházak pedig 550 forintot nyertek.

Rendkívüli államsegély érkezett 800 frt, mely összeg 16 lelkész között 50 forintjával osztatott ki.

Közalapi segély jött 1107 frt 50 kr. Ebből kiosztatott az egyházaknak 450 frt, a lelkészeknek 290 frt s a lelkészi javadalmak emelésére szolgáló tőkeképző segély Amacz, K.-Szent-Márton, Rozsály, Lázári, Pettyén és D.-Apát részére 367 frt 50 kr.

Missziói segély jött s kiosztatott 450 frt.

Különösebb esetekre fentartott államsegélyből 144 frt.

Ref. segélyegylettől nyert összeg 250 frt.

A Baldácsi-alapból 49 frt.

Tűzkármentesítési pénztárból 36 frt; és így a mult évben különböző czimeken bejött egyházmegyéinkbe összesen 5113 frt 50 kr segély. Mindezen segélyek az utolsó krajczárig kiosztattak s a megfelelő nyugták illetékes helyre beszolgáltattak.

Említést tesz esperes ur arról is, hogy a mult évben egyházmegyéink részére megajánlott 300 forint pótsegély csak ez évben adatott ki s ez már szintén ki van osztva, a nyugták pedig beterjesztve.

A mult 1896-ik évben 17 egyházunk iskola-tanítójának a fizetése lett az állam által 400 forintra felemelve, azóta pedig ismét 13 tanítói állomás részesült állami segélyben. Nevezetesen: Apahegyen 264 frttal, Amaczon 101 frttal, Batizon 179 frttal, Berenden 156 frttal, Lázáriban 251 frttal, Hiripen 172 frttal, M.-Ligeten 184 frttal, Méhteleken 31 frttal, Kiskőleson 76 frttal, Sárközön 84 forinttal, Tiszta-Berken 128 frttal, Uszkában 128 frttal lett a tanítói fizetés 400 forintra felemelve; ezek szerint 29 egyházunkban van ez ideig a tanítói fizetés az állam által 400 forintra kiegészítve, egy egyházban, Rozsályban, csak 300 frtra.

E jelentés öröndetes tudomásul vétetik s esperes ur intézkedései helyeslőleg megerősittetnek.

5. sz. Józsefházáról Szarka Károly gondnok és Árokháti Károly egyháztág jelentik, hogy lelkészők Barkász Bálint az egyházmegyei gyűlésre küldendő képviselő megválasztása végett presbyteri gyűlést tartani nem akart, s mikor e czélból a presbyterek összegyűltek, sem a gyűlésben meg nem jelent, sem az egyház pecsétjét a megbízó levél hitelesítésére ki nem adta, e szerint tudva és akarva megakadályozta, hogy egyházuk az egyházmegyei gyűlésen törvényesen képviselve legyen. Kérlik azért, hogy az egyházmegye, tekintettel a józsefházai egyház zavaros viszonyaira, fogadja el a gondnokot e gyűlés folyamára rendes képviselőnek.

Közgyűlésünk a nevezett gondnokot törvényesen megválasztott képviselőül, rendes megbízó levél hiányában, el nem fogadhatja; de a törvénybe ütköző eljárásért a fegyelmi vizsgálatot hivatalból elrendeli, minek foganatosítása végett e jegyzőkönyvi határozatot a fegyelmi bíróság elnökéhez áttesz.

6. sz. Tapasztaltatván, hogy némely egyház több képviselőt küld az egyházmegyei gyűlésekre, mint a hányat a törvény kíván és megenged:

Közgyűlésünk megújítja azon régibb határozatát, mely szerint egyházmegyénkben egy-egy egyházközség csakis egy képviselőt választhat és csak annak az egynek adhat megbízó levelet.

7. sz. Olvastatott a főtiszti egyházkerület 1896. évi szeptemberi közgyűlésének 387. sz. alatti határozata, mely szerint a Békésvármegyei közigazgatási bizottság felszólamlása folytán kimondatik, hogy téli időszakban, nov. kezdetétől márcz. végéig az iskolásgyermek — ünnep és vasárnapok kivételével — templomba járásra ne kényszeríttessenek, mert az, egész-ségökre kártékony hatással lenne.

Ezen intézkedés, mint felsőbb egyházhatósági határozat, az egyházközségeknek és iskolaszékeknek alkalmazkodás végett figyelmökbe ajánltatik.

8. sz. Olvastatott a főtiszteletű egyházkerület 389/1896. sz. alatti határozata, mely szerint 1., az 1894/5-ik iskolai évi statisztikai táblás kimutatások öröndetes tudomásul vétetnek; 2. dr. Bodnár Sándor Egészségtana a Széll-féle vezérkönyv mellé használatra ajánltatik; 3. a tanítóknak évközben való változtatása tilalmaztatik; 4. a népiskolai könyvkiadó vállalat ügyeiről szóló jelentés tudomásul vétetik; 5. a Hornyánszky Viktor-féle budapesti könyvnyomdaintézettel kötött szerződések megújittatnak; 6. az egyházmegyék népiskolai állapotáról minden évben jelentéstétel kívántatik.

Közgyűlésünk a főtiszteletű egyházkerületnek e határozatban foglalt intézkedéseit tisztelettel tudomásul veszi s az egyházmegyei tanügyi bizottsághoz foganatosítás végett áttesz.

9. sz. A tanítói korpótlékok ügyében esperes ur beterjeszti azt a püspöki leiratot és kinyomatott utasítást, melyben az iskolafentartó egyházak az állami segítségért való folyamodásnak a folyó év ápril 10-ikéig leendő beadására hívtak fel.

Köztudomásu lévén, hogy ezuttal a magas kormány csak tájékoztató jelentést kívánt arról, vajjon körülbelül hány egyház fog majd korpótlék czimén állami segítséget kérni? e felől pedig a kir. tanfelügyelőség a szükséges értesítést annak idejében megtette, minden szegény anyagi helyzetben levő református egyházunkat ilyennek jelentvén be: ennél fogva közgyűlésünk ezuttal egyéb intézkedésnek nem látja szükségét, mint, hogy ez ügyben a tovább teendő lépések megtételével az egyházmegyei elnökséget és a tanügyi bizottság elnökét megbizza, kiknek gondjuk lesz rá, hogy a jövő év junius haváig benyújtandó kérvények szövege és kellékei felől egyházaink jó előre tájékoztatva legyenek.

10. sz. Egyházmegyei könyvtárnok, Sátor Dávid benyújtja számadását az 1896-ik évről két példányban.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett a számvevő bizottságnak kiadatik.

11. sz. Molnár Lajos egyházmegyei közpénztárnok beterjeszti az 1896-ik évről szóló számadását.

Megvizsgálás végett kiadatik a számvevő bizottságnak.

12. sz. A könyvtári számadás beterjesztése alkalmából panasz tétetett az iránt, hogy a körutra indított könyveket némely lelkész soká magánál tartja s nem igyekezik tovább küldeni, úgy, hogy néhol 8—10 darab könyv is összegyűl, mint legközelebb példa volt reá. — Ezzel kapcsolatban esperes ur is jelenti, hogy a körlevelek tovább küldésében sem járnak el némelyek kellő pontossággal, mi miatt az ügyek intézése többször haladékot szenved.

Közügyülésünk a lelkészeket ezuttal komolyan figyelmezteti, hogy mind a könyvek, mind a körlevelek tovább küldésében kellő pontossággal járjanak el; egyszersmind kijelenti, hogy mulasztás esetén ezután kénytelen lesz a hanyagságban talált lelkészek ellen a 2 frt birságot alkalmazni.

13. sz. Az államsegély-osztalék ügyében munkálkodott bizottság beterjeszti véleményező javaslatát a következőkben:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Pettyénben a nagybányai ev. ref. egyházmegye 1897. évi ápril hó 20-án tartott államsegély-osztást véleményező bizottsági gyűlésén.

I. szám.

Az egyházak kérvényei vétetvén elő, kitünik, miszerint folyamodott

16 egyház és pedig: Homok, D.-Apáti, Misztótfalu, Garbolcz, T.-Berek, Szamos-Kóród, Kis-Hodos, Adorján, Méhtelek, Magosliget, Udvari, Pálfalva, Rozsály, N.-Kolcs, Batiz, Kis-Peleske. Ezek közül segélyre ajánlatnak:

1. Misztótfalu.
2. T.-Berek,
3. Sz.-Kóród.
4. Kis-Hodos.
5. Dobrács-Apáti.

II. szám.

Lelkészek közül folyamodott 13 lelkész és pedig: Hajdu Zsigmond, Sárközy Ignác, Balajthy Károly, Barkász Albert, Pásztor István, Hajdu Albert, Bodor Pál, Szentgyörgyi Zsigmond, Melegh Albert, Kiss Sándor, Kürthy Károly, Gál Péter, Kócsi Péter.

Segélyre ajánlatnak:

1. Kürthy Károly.
2. Gál Péter és Sárközy Ignác.
3. Kócsi Péter.
4. Hajdu Zsigmond.
5. Balajthy Károly.

Bizottság a második helyen kettőt ajánl, mert mindkettő szabály szerint segélyezendő volna s talán Sárközy Ignác Gaál Péter mellett előnyben is áll annyiban, a mennyiben Gál Péter lelkész ur ez alkalommal a a domesztikából 40 frt segélyt nyert, míg Sárközy Ignác lelkész ur semmi segélyben nem részesült.

III. szám.

Tanítói kérvény mindössze négy érkezett be, u. m. Horváth Pál, Szentgyörgyi Gábor, Molnár Zsigmond, Török László tanítókéi.

Mind a négyen segélyre ajánlatnak.

Megjegyzí itt a bizottság, miszerint egyházmegyénknak van egy régibb határozata, melynek értelmében a tanítókat illető egy államsegélynek jutalmazásra való fordítását alkalom adtán elrendeli. — Ezen jutalmazásnál, tekintet nélkül a csekély fizetésre, az jönne tekintetbe, hogy a kebelbeli tanítók közül a fanemesítés, gyümölcészet és egyéb téren kik tüntetik ki magukat? az egyházmegye ezek közül megjutalmazhat egy, avagy két tanítót.

Ezen határozat esetleges érvényesítésére mély tisztelettel hívjuk fel a nt. egyházmegyei közgyűlés figyelmét.

Kelt mint fent.

Balogh István
Böszörményi Sándor
bizottsági tagok.

Sinka Lajos.
bizottsági jegyző.

A bizottság megállapodásait egyházmegyénk helybenhagyja és a segélyt a szerint rendeli kiosztatni, oly megjegyzéssel, hogy a két egymással szembeállított lelkész közül segélyre ezuttal Sárközy Ignácot veszi fel; a tanítók segélyezésénél pedig a gyümölcsfanemesítés terén kitűnő tanító jutalmaztatását jövő évre halasztja, és előre is a bizottság figyelmébe ajánlja, hogy javaslatát majd ehhez képest terjessze be annak idején. Egyszersmind kéri a bizottságot, hogy más alkalommal egy osztalékra csak egy segélyezendőt hozzon javaslatba, több ideje és alkalmá lévén a folyamodók közül a segélyeztetésre leginkább rászorultak viszonyainak összehasonlítására, mint a mennyi időt és gondot erre a számos tagból álló egyházmegyei gyűlés fordíthat.

14. sz. »A közigazgatási bíróságról szóló törvény magyarázata« czim alatt Dr. Némethy Károly belügyminiszteri titkár által kiadott könyvet főtiszteletű püspök ur az esperesi hivatalok részére megszerzés végett melegen ajánlja, minthogy ezután a közigazgatási bíróság fog ítélni oly ügyekben is, melyek az egyházak segélyezésére és az iskolai adózásra vonatkoznak.

Egyházmegyénk belátva e közérdekű jeles szakmunka szükséges voltát, az esperesi hivatal részére a közpénztárból megrendeli, a lelkészi könyvtár kezelőjének meg a többi lelkész-társaknak pedig szíves figyelmökbe ajánlja.

15. sz. Olvastatott az Országos ref. egyházi közalap kezelő bizottság folyó évi febr. hó 18-ikán Batizon tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből a következő pont:

»Közalapkezelő beterjeszti az 1896-ik évről vezetett számadását. Bizottságunk a bevételi tételeket a számadási ivalékkal és ellennyugtákkal, a kiadási tételeket a földhitelintézet átvételi nyugtáival összehasonlítva, a végeredményül feltüntetett 930 frt 37 krt helyesnek ismeri el; ennek alapján Hajdu Zsigmond közalapkezelő urnak a felmentvényt, a fentartandók fentartásával, elismerés nyilvánítása mellett megadjuk. Jakó Endre biz. jegyző, Sátor Dávid, Fényes Elek biz. tagok.«

Közgyűlésünk e jelentés alapján a nevezett számadást egész készséggel helyben hagyja s Hajdu Zsigmond közalapkezelőnek, méltó elismerés nyilvánítása mellett, a felmentvényt ezennel megadja.

16. sz. Az Országos ref. egyházi közalap kezelő bizottság jelenti, hogy Apahegy, Kőszegremete és Szalmárhegy nem küldötték be a közalapkezelőhöz bevallási ivalékat, mi miatt azoknak átvizsgálása és elbírálása nem volt a többiekkel együtt elvégezhető, újabb gyűlést tartani pedig idővesztésbe és költségbe kerül s a jó rendtartással is ellenkezik.

Egyházmegyei közgyűlésünk, midőn egyfelől a nevezett egyházak előjáróságait jegyzőkönyvileg megrójjá, egyszersmind elrendeli, hogy ezután az ilyen hanyagságot tanusító előjárók költségére tartson a kezelő bizottság újabb gyűlést, melynek terhet azok fogják viselni, a kik a mulasztásnak okozói lesznek.

17. sz. Udvariból Hajdu Albert lelkész jelenti, hogy az állami iskola tanítójával az énekvezéri teendők végzésére nézve semmi egyezsége nem juthattak, mert a tanító sem az egyházi törvényekhez való alkalmazkodásról, sem az egyházközség korlátolt anyagi viszonyairól nem akar tudni semmit, hanem olyan követelésekkel áll elő, melyeket kielégíteni nem lehet. Ugyanazért a f. évi márcz. 3-ikán tartott egyházi közgyűlés vele az összeköttetést megszakította és neki minden eddig megígért javadalmazást felmondott, az énekvezérséget pedig Szent György napig a lelkészre bízta, akkor fog majd az énekvezéri állásról és javadalmazásról gondoskodni. Egyébiránt, minthogy ilyen baj a többi állami tanítóval is fordulhat elő, indítványozza, hogy e tekintetben kérjen az egyházmegye az egyházkerülettől vagy a konventtől és annak útján a vallás- és közoktatásügyi minisztertől valami megnyugtató intézkedést.

Az udvari egyházközségnek e jelentését egyházmegyénk sajnós tudomásul veszi. Elvárja, miként intézkedik tovább az egyház az énekvezéri teendők végzéséről? Felsőbb egyházi hatóságokhoz való fordulástól legalább még most nem remél sikert, minthogy azok jó eleve figyelmeztették volt az egyházakat e bekövetkezhető kellemetlenség kerülésére. A gyakorlati élet majd meghozza a nehéz helyzetből való kibontakozás lehető módját.

18. sz. Kőszeg-Remetéről Simon István és társai Főtiszt. Püspök urhoz folyamodtak, azt panaszolván, hogy a lelkészi fizetés kivetésének a múlt évben eszközölt újabb módozatával sincsenek megelégedve, mert a földbirtok mennyisége szerint való osztályozás a szegényebb hiveket terheli meg, kiknek földje többnyire dombos részén fekszik a határnak, honnan a trágya a módosabb gazdák lent fekvő földjeire fut le. Arra kéri azért a Főtiszt. Püspök urat, hogy az állami egyenes adó arányában eszközöltesse az egyházi adózást, minthogy úgy lenne az igazságos felosztás legbiztosabban elérhető. Főtiszteletű ur e kérelmet további ellátás végett esperes urhoz visszaküldte.

Minthogy e tárgyban egyházmegyénk a múlt évi tavaszi közgyűlés 49. sz. a. határozatában már intézkedett, a mennyiben az egyházközséget új díjevél készítésére utasította, sőt a díjlevél már el is készült és rendszeres megerősítetést nyert: ennél fogva további intézkedésnek szüksége nem forog fenn. Közgyűlésünk azért a panaszlókat, midőn alaptalan kérelmükkel

elutasítja, egyszersmind inti, hogy panaszukkal közvetlenül a Főtit. Püspöki hivatalt terhelni nem illik, mert a törvényes eljárás útját mellőzni csak azok szokták, kik vagy tudatlanságukról, vagy vakmerőségükről akarnak ismeretessékké lenni.

19. sz. Sárköz-Ujlakról Tóth Miklós egyházi gondnok, Péchy István presbyter s velük együtt husz egyháztág az iránt folyamodnak, hogy miután nyugalmazott lelkészek, Fekete Pál meghalt, özvegyére pedig a kegyeleti év jótékonyágát ők nem tartják kiterjesztendőnek, mert a 16 év óta fizetett kegydíj szerintök csak az elhunyt lelkész személyére szólott: tehát engedje meg nekik az egyházmegye, hogy a megüresedett lelkészi állást akár meghívás, akár pályázat útján rövid idő alatt betölthessék és ez által a régóta rendes lelkész nélkül élő kis gyülekezetet biztos lelki gondozás alá helyezhessék. — Igaz ugyan, hogy a papi fizetést az e célra kamatozó tőkék jövedelméből, takarékmagtár kamatjaiból, meg a párbérből csak 425 frtra értékelhetik: de tudják, hogy erre is kapnak közóhajtásuknak megfelelő lelkészt, valamint ahoz is reményük van, hogy e jövedelem földvásárlás útján vagy egyéb módon elébb-utóbb fokozható lesz.

Együttal Péchy István egyházi képviselő élő szóval bejelenti, hogy az özv. lelkészné a kegyeleti év javadalmazásában részesítik.

Egyházmegyénk bár elvi szempontból jobbnak látná, ha Sárköz-Ujlak a közvetlen közelében levő Sárközzel egy jó erős egyházzá egyesülvén társegyházi viszonyba lépne: mindazáltal ismerve a nehézségeket, melyek jelenleg e jó szándék megvalósításának útját állják, nem akarja ridegen megtagadni az egyházuk régi önállóságához ragaszkodó hívek kérését s megengedi, hogy közös óhajtásuk szerint lelkészt válasszanak, ha ugyan ily csekély fizetésre vállalkozó egyént találhatnak. Egyszersmind a kegyeleti év jövedelmének kiszolgáltatásáról tett ígéretet közgyűlésünk tudomásul veszi s az egyházra nézve kötelezőnek tekinti.

20. sz. Nagy Károly avasvámfalusi lelkész azért folyamodik, hogy az állami elemi iskolában teljesített vallástanítási szolgálataért állapítson meg az egyházmegye bizonyos évi díjat, melyet az egyházközség a régi tanítói fizetésnek megtakarítás alá jövő 560 frtnyi bevételéből a lelkésznek tartozzék kiadni. Mert ámbár a vallás- és közoktatásügyi miniszterium engedélyezett a két iskolában hetenként 4 órán végzendő vallástanításért 100 frt évi rendes fizetést: mindamellett szükséges volna, hogy azt az egyház is pótolná meg, mert Vámfaluban a lelkészi jövedelmet ugyszólván teljesen a földek műveltetéséből kell nagy fáradsággal beszerezni, az erre fordítható időből pedig a vallástanítási heti négy óra sokat elvesz, mi miatt a lelkészre nézve fizetescsonkulás áll elő, a mit sem a törvény nem enged meg, sem a hívek nem akarhatnak előidézni.

Minthogy az iskola államosítása ugy Vámfaluban, mint másutt éppen abból a célból engedtetett meg, hogy az egyes gyülekezetek a jövő nemzedék számára lassanként egyházfenntartási alapot gyűjthessenek: nem rendelheti el egyházmegyénk a vallástanításért követelt díjnak az egyház pénztárából való fizetését, miután lelkész fáradsága a magas kormány által kiutalt évi 100 frttal, — a többi hasonló szolgálatot teljesítő lelkészek díjához viszonyítva — eléggé meg van jutalmazva.

21. sz. Olvastatott az Országos gyámintézeti járulékok kezelésére hivatott egyházmegyei ellenőrző bizottságnak a folyó év január hó 11-ikén felvett jegyzőkönyvéből a következő kivonat:

»Pénzkezelő Szél György előterjeszti 1896. évi számadását. Elő lett irányozva a kimutatás szerint a pótlólag felvettekkel együtt belépési járulék czimen 866 frt $93\frac{1}{3}$ kr; tagsági díj czimen 650 frt 20 kr, összesen 1517 frt $13\frac{1}{3}$ kr. Befolyt belépési járulék czimen 809 frt 76 kr, tagsági díj czimen pedig 607 frt 84 kr, összesen 1417 frt 60 kr, ezenkívül 18 kr késedelmi kamat, tehát végösszeg 1417 frt 78 kr. Hátralék van összesen a két czimen 69 frt 47 kr, az $\frac{1}{3}$ krokból előálló többlettel. Töröltetett a kimutatás 10. tétele alatt 21 frt 45 kr; a 27. tétel alatt 2 frt 90 kr; a 31. tétel alatt 5 frt 82 kr; a két utolsó fizetés-kiigazítás, az első hivatalból lemondás czimen, összesen töröltetett 30 frt 17 kr. Ellenőrző bizottságunk helyesnek találta a számadást, a felmentvényt Szél György pénzkezelő részére megadni javasolja. Kiadta Sátor Dávid bizottsági jegyző.«

Az ellenőrző bizottság jelentését egyházmegyei gyűlésünk helyeslőleg tudomásul veszi, s ennek alapján szél György pénzkezelőnek a felmentvényt, elismerés nyilvánítása mellett, késéggel megadja.

22. sz. Szinér-Váraljáról az egyház előljárósága beterjeszti a ref. felekezeti iskolának 20 évre állami kezelés alá adásáról szóló szerződést, mindazon adományok és bizonyítékok kapcsolatában, melyeket a főtiszt. egyházkerület 137/1896. sz. alatti végzése az engedély megadásának feltételéül megkövetel; nevezetesen oda csatolja kérvényéhez az állammal kötött szerződés 3 példányát, továbbá a kántori teendőkre nézve Zágonyi György tanítóval kötött egyezségét és az egyháznak azon kötelező nyilatkozatát, mely szerint a tanítói fizetést évenként tőkésíteni szándékozik, hogy ezáltal az egyház jövő fennállását minden lehető eshetőségekkel szemben biztosítsa, egyszersmind jelzi, hogy a gyermekek vallásos oktatását a lelkész fogja annak rendje szerint hűséggel teljesíteni.

Egyházmegyei közgyűlésünk a szinér-váraljai egyház helyzetét ismervén, a ref. felekezeti iskola állami kezelés alá adását teljesen indokoltnak tartja és egész készséggel helyben hagyja, s a beterjesztett szerződést és mellékleteit a főtiszteletű egyház-

kerülethez felsőbb megerősíttetés czéljából ajánlólag felküldi, jelezvén, hogy a nevezett egyház a fenthivatolt végzésben foglalt feltételeknek teljes mértékben eleget tett.

23. sz. Az ombodi egyház előjárósága jelenti, hogy egyházuk a mult évi aug. 23-ikán tartott közgyűlésben a presbyterium és organista-tanító közös óhajta szerint az organista-tanító régi díjlevelén olyan változtatást tett, mely szerint a tanítói földek használatát az egyház javára házi kezelésbe átvette és azok jövedelme helyett 180 frtot fog ez egyes egyháztagoktól az eddigi kivetés aránya szerint beszedni s a tanítói fizetéshez csatolni, minek az a nagy előnye lesz, hogy a tanító nem lévén kénytelen a földek miveltetésével bajlódni, sokkal inkább tanítói hivatásának élhet.

Az ombodi egyház közönségének e korszerű és nemes czélu intézkedését egyházmegyénk egész örömmel helybenhagyja, s a beterjesztett tanítói díjlevelet, mint az eddiginél határozottan előnyösebbet, az egyházi törvény 253. §-a értelmében megerősíti s miután ellene felebbezés nem adatott be, tudomás-vétel végett a főtiszti. egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

24. sz. Szatmárhegyről az egyházi előjáróság beterjeszti az ujonnan építtetni szándékolt lelkészi lakás tervezetét.

Kiadatik átvizsgálás és véleménynyilvánítás végett az építtető bizottságnak.

25. sz. Lázáriból az egyház előjárósága beterjeszti a tanítói ujonnan készült díjlevelet.

A díjlevél elvileg elfogadhatónak nyilváníttatik, de formai javítások tekintetéből az egyházi előjárósághoz visszatétetik. Azonban a tanítói választásra az engedély addig is megadatik, míg a díjlevél formai hiányai pótolva lesznek.

26. sz. Apahegyről a tanítói díjlevél beterjesztetvén,

Formahiányok pótlása végett az egyházhoz visszatétetik.

27. sz. A görbedi leányegyház új templomépítési engedélyért folya-modik.

Kérelme az építtető bizottsághoz tétetik át, annak kijelentése mellett, hogy ha e bizottság az építkezést és annak tervezetét helybenhagyhatónak találja, esperes ur a bizottság jelentése alapján az építésre szóló engedélyt az egyházmegye nevében azonnal megadhatja.

28. sz. Egyházmegyénk egyetemes lelkészi értekezlete javaslatképpen benyújtja a mult évi okt. 11-én Patóházán tartott gyűlése jegyzőkönyvének 2. pontját, mely így hangzik :

»Elnök előterjeszti, mint értekezletünk főtárgyát, hogy a közelebbi egyházmegyei gyűlés 91. sz. alatt a »lelkészutódsági díj« ügyét vélemény-

adás végett áttette értekezletünkhöz; egyben indítványozza, hogy miután gyámintézetünk, mint bezárt intézet, a kegyeleti évi félfizetést nem igényelheti; hogy az újabban belépett s ezután belépendő lelkésztársak érdeke is teljesen kielégítést nyerjen: neveljünk ez eddigi gyámintézet javára szolgált kegyeleti évi félfizetésekből általában a nagybányai egyházmegye lelkészei gyermekeinek stipendiumára gyümölcsöztetendő alapot, melyben mindnyájan részesülhetnek. Ezzel szemben Kócsi Péter indítványozza, hogy a kegyeleti év általában töröltsék el s az új lelkészek ne fizessenek utódsági díjat.

Egyetemes értekezletünk annál kevésbé ajánlhatja a kegyeleti évnek eltörlését, mert ezt már az Országos gyámintézet is kötelezővé vált alapszabályaiban fentartotta, a midőn az intézet segélynyújtásának kezdetét csak a kegyeleti év lejárta utánra állapította meg, hanem elfogadva Soitész János elnök indítványát, — hogy t. i. a lelkészutódsági díjak javadalmaiból a nagybányai egyházmegyei lelkészek javára azok tanuló gyermekeinek ösztöndíjalapja képeztesse — ezen utódsági díjakat az egyházak osztályzatának megfelelően 50—100—150—200 forintban ajánlja megállapíttatni. Kiadta Sátor Dávid értekezleti jegyző.

Közgyűlésünk e javaslatot beható tanácskozás alá vette. Az újonnan belépett lelkészek azt vitatták, hogy miután ők és ezután belépő társaik, az országos gyámintézet tagjai lévén, az egyházmegyeivel többé semmi viszonyban nem állanak, annál fogva nem tartoznak lelkészutódsági díjat fizetni, sőt ő szerintök a kegyeleti év féljavadalmát sem kellene az új lelkésztől az özvegyek és árvák javára elvonni, mert a lelkészi fizetés egyházmegyénkben ugyis kevés.

Ezzel szemben az egyházmegye régibb tagjai kimutatták, hogy a kegyeleti év kedvezményét eltörölni jogunk sincsen és nem is volna erkölcsi testülethez illő eljárás; továbbá, hogy az egyházmegyei gyámintézet részvényesei az elődöktől átvett nyolczezer forint tőkét sértetlenül kívánják az utódok javára áthagyni, melynek haszna kétségtelenül a jövő nemzedék lelkészi testületére hárul majd; ezt az alapot pedig az elődök szintén szerény anyagi viszonyok közt vetették meg és a most élők hasonlóképpen szegény jövedelmükből gyarapították; ennél fogva nem lenne igazságos, hogy ezután az új lelkészek közül az egyik adja oda kegyeleti év czímén fél jövedelmét elődje özvegyének, a másik pedig ne adjon ki első évi jövedelméből ilyen nemű jótékony célra semmit, és minden hozzájárulás nélkül legyen örökösévé olyan testületi jogoknak, melyeket hivataltársai nagy nélkülözések közt szereztek és gyarapítottak. Azt is világosan feltüntették a javaslat pártolói, hogy a lelkészutódsági

díjfizetésre kötelezendő új lelkészek különben is előnyben lesznek a többiek felett, mert nem kell teljesen kiadniok a jótékonyczélu tőke nevelésére első évi jövedelmök felét, csak mintegy negyed- vagy ötödrészét, s ki tudja, ha nem éppen az ő családjukból származandó lelkészi árvák fogják-e legnagyobb mértékben igénybe venni e jótékonytságot; sőt eltekintve mindezekről, illő, hogy hivatalba lépése alkalmával minden új lelkész hozzon valami áldozatot kegyeletes jótékonyczélra, melylyel a vallás és közművelődés jövőjét mozdíthatja elő s a közjó iránti buzgalmát tüntetheti ki.

Hosszas vita után tíz tag írásban szavazást kért, s a javaslatot — leginkább az egyházi képviselők szavazatával — 13 ellen 28 szótöbbséggel elvetették.

A javaslatpártoló kisebbség részéről Barkász Albert felebezést jelentett be, mihez a többiek is hozzájárultak, minélfogva az ügyet egyházmegyénk a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi gyűlés elé terjeszti és egyik vagy másik irányban felsőbb hatóságilag eldöntetni kéri.

29. sz. Magosligetről az egyházi előjáróság panaszolja, hogy Baló András tanító, kinek tanítása teljesen sikertelen, s kit ez okból az egyházlátogató küldöttség már több ízben nyugdíjaztatásának kérésére utasított, még most sem kéri nyugdíjaztatását, holott erre magát az 1896-ik évi egyházlátogatás alkalmával kötelezte is.

A magosligeti egyház panaszának méltó okait egyházmegyei közgyűlésünk jól ismervén, ezennel felszólítja Baló András tanítót, hogy nyugdíjaztatása iránti kérelmét e határozat vételétől számított 30 nap alatt adja be, mert különben fegyelmi vizsgálat fog ellene hivatalból megindítani.

30. sz. Papolczy Károly szatmárhegyi lelkész, mint az erdődi fiókegyház lelki gondozója, misszionáriusa, beterjeszt egy nyilatkozatot, melyben az erdődi kis gyülekezet részéről bizalmatlanságot nyilvánítanak iránta s melyet mint gyűlési végzést állított ki Nics Adolf egyházi jegyző és Bartók Mihály gondnok.

Közgyűlésünk ez ügy tárgyalásába ezuttal belebocsátkozni nem akar, hanem felkéri az egyházlátogatással foglalkozott, de Erdődre akkor ki nem szállhatott küldöttséget, névszerint Balogh István és Hajdu Zsigmond lelkészeket, hogy Helmeczy József egyházmegyei ügyész társaságában sziveskedjenek Erdődre kimenni és a kanonika vizitáció egyéb teendőivel együtt ezt az ügyet is békés, barátságos uton tapintatosan intézzék el.

31. sz. Szatmárhegyen az egyházlátogató küldöttség annak jött tudomására, hogy a múlt ősszel Vallon Eduárd szatmári lakos 500 frtot adott

Chorin Ferencz képviselőjelölt nevében az egyház számára Szilágyi József és Asztalos Antal gondnokok kezeihez, kik ez összegekről azt állítják, hogy miután a hozzá kötött feltételnek eleget tenni nem tudtak, az adományozónak visszaadták; a lelkész pedig nyilván mondja, hogy az adományozás semmi feltételhez nem volt kötve, tehát nem lett volna visszaadandó.

Közigyűlésünk ez ügy megvizsgálását az Erdődre kinevezett küldöttség, nevezetesen Balogh István, Hajdu Zsigmond és Helmeczy József urak gondjára bizza, oly utasítással, hogy ha valami bírósági ítélet alá tartozó cselekvénynek jönnének nyomára, tegyék át az ügyet azonnal a fegyelmi bíróság elnökségéhez.

32. sz. A mikolai egyház előjárósága közgyűlésének jegyzőkönyvi kivonata kapcsán beterjeszti a lelkész és tanító évi fizetésére vonatkozó újonnan szerkesztett díjlevelet, s kérelmez az iránt, hogy azok megerősítsenek s annak joghatálya alapján a fizetések már ez év folyamán a szerint eszközöltessenek. Az egyház közönségének ezen határozata, illetve kérelme ellen Kölcsey Antal és társai felebbezéssel élnek.

Mielőtt a bemutatott fizetéslevelek érdemileg elbiráltatnának s azok jóváhagyása kérdésében határozat hozattatnék: a failletmény hozzájárulása ügyének a tagosítási egység alapján leendő megvizsgálása elrendeltetik s a vizsgálat foganatosisával, jelentéstétel kötelezettsége mellett, Molnár Lajos, Böszörményi Zsigmond és Helmeczy József egyházmegyei tanácsbírák bizatnak meg.

33. sz. Balogh István és Böszörményi Sándor egyházmegyei tanácsbírák mint kiküldöttek a pálfalvai egyház és Keresztszeghy Lajosné szül. Pelley Emmának a pálfalvai 40., 27., 20. tkjkbven 103/b. 93., 94. hr. birtokokra és viszont a szatmárnémeti 1754., 3126. sz. tkjvben 2113. és 2111. hr. sz. alatt felvett birtokokra kötött csereszerződés állagának megvizsgálásáról véleményes jelentésöket beterjesztik, mely szerint a csere jogügylet az egyházra nézve feltétlenül előnyös és az ügylet jóváhagyását javasolják.

A beterjesztett véleményes jelentés alapján a még 1896. évben megkötött és a fentebb hivatolt birtokokra vonatkozó csereszerződésben foglalt jogügylet a pálfalvai egyház részéről jóváhagyatik és további megerősítés végett az egyh. ker. közgyűlésre felterjesztetni határoztatik.

34. sz. Molnár Lajos és Patay László egyházmegyei kiküldöttek beterjesztik véleményes jelentésöket a szárazberekai egyház által Rácz Ferencztől megvásárolt és a szárazberekai 105. sz. tkjvben 232. hrsz. alatt felvett birtokból 309 nsz. öl területre vonatkozó birtokvételre nézve, mely szerint a vételi jogügylet az egyházra nézve előnyös és jutányos lévén, azt jóváhagyásra ajánlják.

Miután a vételhez úgy az egyháztanács, mint az egyházi közgyűlés egyhangulag hozzájárult s ezen ügyet az egyházra nézve előnyös és jutányos, abból az egyházra nézve újabb teher nem háramlik, a küldöttség javaslatának elfogadása mellett közgyűlésünk által jóváhagyatik és megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez pártolólág felterjesztetik.

35. sz. Sátor Dávid tanácsbíró mint egyházlátogató kiküldött jelenti, hogy a görbedi egyház templom alapját képező tőkéből egyeseknél 802 frt 40 kr évi törlesztés vált már esedékessé s miután a hátralékosok között a presbyterium tagjai is vannak, a szigorú meghagyás dacára a behajtással egyáltalában nem törődnek s arra nézve mit sem tesznek.

Sajnálattal veszi tudomásul közgyűlésünk a bejelentés tárgyi tényálladékát, s midőn a görbedi egyház előjáróságát, különösen gondnokát, az egyház vagyonának szigorú kezelésére fölhívja, egyidejűleg Bőszörményi Zsigmond egyházmegyei tanácsbíró urat fölkéri, hogy a görbedi egyház pénzállagának miként kezelését ellenőrizze, a kamatok behajtását, esetleg a tőke felmondásával is eszközöltesse és a tapasztalatok nyomán a szükséges biztosításokat az egyházmegye ügyésze által fogatosítsa.

36. sz. A 104/1896. számú egyházmegyei határozattal esperes ur arra kéretett fel, hogy Bőszörményi Sándor e. m. tanácsbíró urnak azon indítványát hogy tavaszi egyházmegyei közgyűléseinket ezután nem Nagybányán, hanem állandólag Szatmáron tartsuk, körlevél kapcsán az egyházmegye egyházainak előjáróságaival közölje, véleményeiket kérje be, hogy majd azok alapján hozzon közgyűlésünk határozatot a gyűléstartási székhely meg vagy meg nem változtatása tárgyában.

Közgyűlésünk, tekintettel arra, hogy a véleményt nyilvánított 34 egyház közül csak 14 olyan, mely Szatmár mellett foglal állást, 14 pedig határozottan Nagybánya mellett nyilatkozik, kettő vándorgyűlést óhajt, tehát nem Szatmárra, egy abba nyugszik bele, a mit a közgyűlés határoz, egy csak azon esetre óhajtaná Szatmárt, ha Nagybánya nem hívná meg a gyűlést, egy Szatmár mellett is minden ötödik évben Nagybányán óhajtaná tartani, tehát a vélemények mérlege inkább Nagybánya felé hajlik; tekintettel továbbá arra, hogy a véleményt nem küldött 8 egyház hallgatólágos beleegyezésével szintén az eddigi gyakorlat mellett látszik állást foglalni; — végre tekintettel leginkább arra, hogy az indítványt tevő Bőszörményi Sándor e. m. tanácsbíró ur maga, esperes urhoz küldött, tehát a vélemények mellé csatolt levelében, indítványát *tárgyaltanná kívánja tenni*,

tehát visszavonja azt, — határozatilag kimondja, hogy egyházmegyénk tavaszi közgyűléseit ezutánra is állandóan Nagybányán fogja tartani.

37. sz. Olvastatott a kis-paládi egyház előljáróságának egyháztanácsi és közgyűlési határozatokkal támogatott azon kérelme, melyben az egyház tulajdonát képező szárazmalmának, melynek a gőzmalmok szaporodása miatt sem jelene, sem jövője nincs, eladására engedélyt kér; továbbá a belhivatalnokok failletményének pénzérti hazaszállítására vonatkozó egyházi határozatuknak megerősítését kéri.

A kérvény első részét illetőleg, hogy t. i. az egyház (jövedelmet nem hajtó) szárazmalmát eladhassa, közgyűlésünk Molnár Lajos és Szoboszlai Sándor urak személyében bizottságot küld ki, kik véleményes jelentésüket e tárgyban beterjesztendik. A kérvény második részére vonatkozólag, mivel a belhivatalnokok failletményeinek pénzérti hazaszállítását az egyházi közgyűlés tagjai magukra nézve igazságosabbnak találják, az engedély megadatik, illetőleg az egyházgyűlési határozat megerősítettik.

38. sz. A szárazberki egyház előljárósága jelenti, hogy 1896. aug. hó 30-án az egyházi közgyűlés oly határozatot hozott, miszerint a lelkész és tanító nevén állott erdő eladásából befolyt összegből, mely jelenleg 2000 frtot meghalad, egy ezer frtot Oroszlán István tanítójuk fizetésének javítására kamatoztat s a kamatot, mely a korpótlékba soha be nem tudható, mint személyes pótlékot már 1896. szept. 1-től Oroszlán István tanító részére ottani egész tanítóskodására folyósította. A másik 1000 frt kamatát pedig Joó Kálmán lelkészük fizetésének feljavítására szintén 1896. szept. 1-től tette folyóvá, mint személyes pótlékot mindaddig, míg a lelkészi fizetés államsegélylyel 800 frtra ki nem egészítettik. Ha úgy a tanító, mint a lelkész egyházukból elmegy vagy meghal, illetve ha a lelkészi fizetés 800 frtra államilag kiegészítettik, a kamat élvezete vissza fog szállani az egyházra; mely közgyűlési határozatnak megerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk, midőn a szárazberki egyház hiveinek belhivatalnokaik fizetésének emelésére czélzó eme nemes elhatározását örömmel tudomásul veszi, a határozatot készséggel megerősíti.

39. sz. Virág Mihály, mint az erdődi ev. ref. fiók-egyház főgondnoka, esperes urhoz küldött levele kapcsán beterjeszti az ideiglenes imaház rajzát.

A mennyiben a rajzban beterjesztett épület már javarészből készen áll, a beterjesztés tudomásul szolgál.

40. sz. Virág Mihály erdődi főgondnok esperes urhoz küldött levelében jelenti, hogy az egyház által vásárolt telek már az egyház nevére átiratott.

Helyeslő tudomásul vétetik.

41. sz. Virág Mihály erdődi főgondnok jelenti, hogy a börvelyi ev. ref. egyház Havas Gyula lelkészének indítványa és buzgólkodása folytán az erdődi fiókegyháznak egy diszes arannyal befuttatott ezüstserleget ajándékozott.

Midőn közgyűlésünk a főgondnok jelentését örömmel tudomásul veszi, másrésről az ajándékozó egyház és annak érdemes lelkésze t. Havasi Gyula ur irányában elismerésének jegyzőkönyvi kivonatban ad kifejezést.

42. sz. Az avas-ujvárosi egyház képviselőjében Szél György lelkész az iránt kérelmez, hogy az egyház tulajdonát képező 50 forintos regálekötvényt, mely igen csekély jövedelmet nyújt, eladhassák.

Az egyház indokolt kérelmének hely adatván, az 50 frtos regálekötvény eladása jóváhagyatik; s e határozat további megerősítés végett a főtiszt. egyházkerületre felterjesztetik.

43. sz. Olvastatott a misztótfalusi egyház előjáróságának kérelme, mely szerint a meglevő épületanyagok felhasználásával az egyház egy biztos jövedelmet hajtó bérházat óhajtana építeni, e végett tervrajzot és költségvetést, egyháztanácsai és közgyűlési jegyzőkönyvet is mellékelvén, a tervbe vett építkezés megkezdésére engedélyt kér.

Jelen kérvény mellékleteivel együtt az építkezési bizottsághoz tételik által, s a bizottság véleményének alapján esperes ur a további intézkedéssel megbízatik.

44. sz. A kőszegremetei egyház új lelkészi és tanítói díjlevelet készítvén, azokat bélyeggel ellátva, egyháztanácsai és közgyűlési jegyzőkönyvekkel felszerelve, 3—3 példányban s a régi díjlevél kapcsában jóváhagyás végett beterjeszti.

A beterjesztett díjlevelek értékükben emelkedést s a réginél jóval igazságosabb kivetési kulcsot tüntetvén fel, jóváhagyatnak, s további megerősítés végett a főtiszt. és mélt. egyházkerületre felterjesztetnek.

45. sz. A krassói egyház előjárósága a templomjavítási költség kivetési és az egyházi közmunka ügyét szabályozó egyházközségi gyűlés határozatait megerősítés végett beterjeszti.

Ugy a templomjavítási költség kivetését, mint az egyházi közmunkát, vagy annak megváltását részletekben is szabályozó egyházközségi határozatok kellő méltányossággal s a viszonyoknak mérlegelésével hozatván, egyházmegyei gyűlésünk által megerősíttetnek s e határozatok betartására az egyház előjárói utasíttatnak.

46. sz. A közgyűlési tárgyak sorozata véget érven,

Jegyzőkönyv hitelesítésére a jegyzői kar mellé Szél György és Sátor Dávid kéretnek fel.

47. sz. Esperes ur a közgyűlés tagjainak a tárgyalások folyama alatt tanusított meleg érdeklődésért, a városi hatóságnak a tanácsterem készséges átengedéséért, a református egyháznak a gyűlés fogadása körül kifejtett buzgalmaért, a vendéglátó házigazdáknak szives magyar vendégszeretetökért a gyűlés nevében köszönetet mond. A gyűlés viszont esperes urnak és egyházmegyei gondnok ömértóságának köszöni meg a tárgyalások vezetésében kitüntetett élénk figyelmet, tapintatot és buzgóságot.

Ezzel a közgyűlés kölcsönös jókívánsatok közt berekesztetik.

Közigazgatási birósági ügyek.

Jelen voltak: *Bencsik István* esperes és *gr. Degenfeld Sándor* egyházmegyei gondnok elnöklete alatt *Balogh István*, *Gergely Károly*, *Molnár Lajos*, *Szél György*, *Sátor Dávid* egyházi, *Böszörményi Zsigmond*, *Torday Imre*, *Szeőke Barna* világi tanácsbírák, *Helmeczy József* világi tanácsbíró és egyházmegyei ügyész.

48. sz. Váradi György vámfalusi lakos panaszolja, hogy fia Váradi Imre és ennek neje Mali Anna vele egy háztartásban élnek s ennek dacára a lelkész az egyházi előljáróság tudta és beleegyezése nélkül reájok külön papi bért vetett ki s azt tőlök követeli; kérelmez az iránt, hogy fia és menyje a papi bér fizetésének kötelezettsége alól mentessenek föl.

Az egyházi adókimetés és a hivek terhére egyéb egyházi kötelezettségek megállapítása kizárólag az illetékes egyháztanács jogköréhez tartozik; folyamodó kérelmével, illetve panaszával annak első sorban leendő elbirálása végett az illetékes egyháztanácshoz utasittatik s panasza és kérelme e helyütt figyelembe vehető nem volt.

49. sz. A lázárii ev. ref. egyház tanácsa 1896. jul. 26-ik napján nsgs. Böszörményi Károly szatmári lakos, de Lázári község határában is ingatlan birtokkal rendelkező urra az egyházitörvények 247-ik §. b., pontjának utolsó bekezdése értelmében mint külbirtokosra 25%-os egyházi adót vetett ki 1 frt 87 és $\frac{1}{2}$ kr értékben. Ez egyházi adókimetés ellen azonban Böszörményi Károly ur, mivel azt magára nézve törvénytelennek és sérelmesnek véli, felebbezéssel él.

A lázárii ev. ref. egyház előljárósága az egyházi törvények 247-ik §-a értelmében járván el (egészen törvényesen), nsgs. Böszörményi Károly ur felebbezésével elutasittatik, s a reá kirótt 25%-os egyházi adó kifizetésére köteleztetik.

50. sz. A sárköz-ujlaki egyház előljárósága Literáti Zsigmond felsőbányai lakosra, mint külbirtokosra, 25%-os egyházi adó czimen évenként 4 frtot vetett ki, mit magára nézve nevezett ur sérelmesnek találván, megfelebbezett.

Az egyházi adó az egyházi törvények 247-ik §-a értelmében, tehát törvényesen vettetett ki, s így Literáti Zsigmond a reá kirótt évi 4 frt egyházi adó pontos megfizetésére utasíttatik.

51. sz. Olvastatott Ary Zsigmond uszkai lakosnak az egyházmegye látogató küldöttségéhez sérelmes egyházi adókivetés ügyben benyújtott kérvénye, mely szerint panaszolja, hogy ő és fia Ary Károly bár egy családban és egy háztartásban élnek, mégis külön-külön meg vannak róva egyházi adóval, míg mások, kik szintén ily viszonyban élnek, nincsenek külön megadóztatva. — Az egyházmegye látogató küldöttsége a kérvényt feleletre az egyháztanácsnak azon meghagyással adta ki, hogy az érdelemleges feleletet e tárgyban az esperesi hivatalhoz terjessze be. A beérkezett felelet szerint előjáróság jogosnak tartja a kivetést, mert már előző években is így volt a lelkész és tanító fizetése kivétel, a kikre pedig nevezett kérvényezők hivatkoznak, azokra jogosan az előjáróság az egyházi adót ki nem vetheti, mert semmi külön gazdálkodást nem folytatnak.

Bíróságunk az egyházi előjáróság feleletéből meggyőződván arról, hogy Ary Zsigmond és Ary Károly egyháztagokra jogosan van az egyházi adó kivétel, őket a fizetésre kötelezi.

52. sz. Olvastatott a rozsályi egyház előjáróságának kérelme, mely szerint tiszt. Sarkady Mihály volt lelkészük 73 frt 50 krral még mindig adós szegény egyházuknak, kérik azért e. m. bíróságunkat, hogy e már általuk több ízben hasztalan és eredmény nélkül sürgetett adósság behajtását egész erélyvel eszközölni méltóztassék.

A rozsályi egyház követelése t. Sarkady Mihály jelenben t.-ujlaki lelkész ellen jogos lévén, az egyházmegyei ügyész felkérte, hogy nevezett lelkészt tartozása megfizetésére záros határidő alatt szólítsa fel s ha még ez esetben sem tenne eleget, úgy törvényes uton hajtassa be a követelést.

53. sz. Olvastatott F. Kovács Zsigmond mikolai kántor-tanítónak kérvénye, melyben a lelkészi hivatal által jogtalanul használt 3 és $\frac{1}{2}$ hold, a tanítói illetményhez tartozó urbéri illetőségű földmennyiségnek a tanítói hivatal részére visszaitélése végett kérelmez.

Ez ügy alapos megvizsgálása végett Molnár Lajos, Böszörményi Zsigmond és Helmeczy József tanácsbíró urak kiküldetnek, jelentésök bevéartván.

54. sz. Következő a józsefházai egyház zavaros pénzügyeinek és Barkász Bálint ottani lelkész, Tóth Sándor gondnok és presbyter társainak hűtlen pénzkezelés ügyébeni vizsgálatával megbízott küldöttség jelentésének tárgyalása: esperes ur jelenti, hogy nevezett józsefházai lelkészszel rokonságban lévén, az elnöki széket elhagyja, s egyszersmind az elnöklésre egyházmegyei gondnok elnöktársát felkéri.

Elnök jelenti, hogy a felek törvényszerűleg meg voltak idézve. Barkász Bálint lelkész azonban nem jelent meg. — Ezután előadó az ügyet részleteiben megismertette, lelkésznek a maga mentségére sajátkezűleg írott bizonyítványait felolvasta, majd a bíróság Tóth Sándor mentségeit is meghallgatva, a következő határozatot hozta.

Az egyetemleges felelősség az egyház még biztosítatlanul levő pénzére, mely 233 frt 27 krt tesz, úgy a lelkész, mint gondnok és presbytertársai ellen megállapittatik. Mivel pedig a hűtlen kezelés úgy a lelkész, mint gondnok részéről már most teljesen beigazoltatott, a közigazgatási bíróság ez ügyet minden ide tartozó okmányokkal együtt azonnal a fegyelmi bírósághoz teszi által.

Fegyelmi bírósági ügyek.

Gyűlés 1897. ápril. 23.

Jelen voltak: *Bencsik István* esperes és *gróf Degenfeld Sándor* e. m. gondnok elnöklete alatt:

Balogh István, Gergely Károly, Szél György, Molnár Lajos, Sátor Dávid lelkészi, Tordai Imre, Böszörményi Zsigmond, Szeőke Barna világi tanácsbírák. Ügyész: Helmeczy József. Jegyző: Hajdu Zsigmond.

55. sz. Olvastatott a közigazgatási bíróságnak Barkász Bálint józsefházai lelkész, Tóth Sándor és presbytertársai mint hűtlen pénzkezelők ügyében e mai napon hozott határozata, mely szerint az ügy további ellátás végett az összes ide tartozó iratokkal és okmányokkal együtt a fegyelmi bírósághoz tétetett által.

Minthogy az eddigi vizsgálat csak tisztán a pénzkezelésre terjedt ki, a fegyelmi tények pedig nem voltak megvizsgálva és felderítve, újabb vizsgálat rendeltetik el; vizsgáló bírókul Böszörményi Zsigmond tanácsbíró, Hajdu Zsigmond jegyző, Helmeczy József ügyész ur közbejöttével, kik már a józsefházi viszonyokat eddigi ottan teljesített többszöri működésük folytán teljesen megismerték, azon utasítással küldetnek ki, hogy figyelmüket minden oly tényre, mely a hűtlen kezelés felderítésére tarthatik, terjesszék ki s működésükről mielőbb jelentést adjanak az elnökséghez.

56. sz. Elnök bemutatja a konventi bíróságnak Király Gyula mikolai lelkész fegyelmi ügyében hozott s. e. m. bíróságunkhoz megküldött ítéletét, mely szerint annak, hogy nevezett lelkész mikolai lelkészi állásától elmozdittassék, helye nem találtatik. Egyuttal azonban, miután a mikolai egyháztanács által nevezett lelkész ellen beadott panasz és az ennek folytán 1894. decz. 6-án megtartott vizsgálat még elintézve nem lett, a nagybányai egyházmegye fegyelmi bírósága utasittatik, hogy ezen irányban

a netalán szükségesnek mutakozó pótvizsgálat megtartása után hozzon újabb érdemleges határozatot.

Eme tisztelettel fogadott legfőbb egyházbírószági ítélet a felekkel elnökileg már közöltetvén, véleményezés végett ügyésznek kiadatik, ki ha szükségét látná a pótvizsgálatnak, annak elrendelésével, a vizsgálóbírók kinevezésével s minden további intézkedéssel esperes ur megbizatik.

57. sz. Tárgyalás alá vétetett a még 1896. évi ápril. hó 17-én Császy Bálint és társai ellen elrendelt és folyamatba tett fegyelmi eljárásról szóló jelentés, mely szerint az ügy megvizsgálatván, a tárgyalás e mai napra kitűzetett s arra az érdekelt felek beidézttettek.

Előadó Sátor Dávid a vizsgálati jegyzőkönyvek alapján az ügyet megismertetvén, a megjelent felekhez kérdés intéztetvén, ezután az ügyészi vélemény is meghallgattatván, a bíróság zárt ülésben következőleg

Itélt:

Miután a konventi, tehát legfelsőbb egyházi bíróság az alaperben Király Gyula mikolai lelkészszé történt választása ügyében felmentő ítéletet hozott, a további eljárás, az ügyész indítványának elfogadásával, megszüntettetik; a vizsgálati költségekben a mikolai egyház közpénztára elmarasztaltatik.

Indokok:

Meg kellett szüntetni a további eljárást, mert a vizsgálat kiderítette, hogy Császy Bálint és társai megvesztegetve nem voltak, sőt Király Gyula lelkészszé történt választásához szavazataikkal nem is járultak.

Az ítélet a felek előtt élő szóval kihirdettetvén, abba belenyugodtak s így jogerőre emelkedett.

58 sz. Olvastatott Kócsi Péter nagyhodosi lelkésznek ottani tanító Nagy Gerzon ellen beadott panaszlevele, melyben nevezett tanítót többnemű, tanítóhoz nem illő tényekkel vádolja.

Jelen vádlevél feleletre Nagy Gerzon tanítónak kiadatik.

Az 1—2, 5—31 és 46—47. számokat jegyezte Gergely Károly.

A 32—35, és 48. » » Torday Imre.

A 3. 4. 36—45 és 49—58. » » Hajdu Zsigmond.

Az 5. számot » » Jakó Endre.

Mindezen közgyűlési, közigazgatási és fegyelmi bírósági jegyző-
könyvekben foglalt határozatokat és ítéleteket hitelesítettük.

Nagybányán, 1897. május 4-ikén.

Gergely Károly lelkészi

Torday Imre világi
főjegyzők.

Hajdu Zsigmond

lelkészi aljegyző.

Szél György

Sátor Dávid
tanácsbírák.

Tárgymutató.

Jelenlevők névsora.

Templomi istenitisztelet tartás.

Gyűlés megnyitás.

1. sz. Jelenlevők igazolása s az ok nélkül távolmaradó birságolása.
2. sz. Esperesi jelentés az egyházak szellemi és anyagi állapotáról.
3. sz. Esperesi jelentés a belhivatalnokok időközi változásáról.
4. sz. Esperesi jelentés a különböző czimeken érkezett segélyekről.
5. sz. Józsefházi gondnok megbízó levele hiányának ügye.
6. sz. Egyházközségi képviselők számának meghatározása.
7. sz. Egyházkerületi intézkedés az iskolás gyermekek templomba járásáról.
8. sz. Többféle tanügyi intézkedésről tudomásvétel.
9. sz. Tanítói kórpótlékok ügye.
10. sz. Könyvtárnok számadása.
11. sz. Közpénztárnok számadása.
12. sz. Könyvek és körlevelek pontos tovább küldéséről intézkedés.
13. sz. Államsegélyi osztalékokról határozat.
14. sz. Dr. Némethy Károly belügyminiszteri titkár könyvéről.
15. sz. Országos ref. egyházi közalapkezelő bizottság jelentése.
16. sz. Közalapi bevallási íveket nem küldők megrovatása.
17. sz. Udvarii énekvezérség ügyében jelentés.
18. sz. Kőszegremetei egyháztagok panaszlevele.
19. sz. Sárköz-Ujlaknak lelkészválasztásra engedély adatik.
20. sz. Nagy Károly avas-vámfalusi lelkész vallástanítási díjaztatásáról.
21. sz. Országos gyámintézeti pénzkezelő számadása.
22. sz. Szinérváraljai iskola 20 évre szóló államosítása.
23. sz. Ombodi tanító új díjlevelének megerősítése.
24. sz. Szatmárhegyi új lelkészi lak építés tervezete.
25. sz. Lázáriból a tanítói új díjlevél elvileg elfogadtatik.
26. sz. Apahegyre a tanítói új díjlevél forma hiány miatt visszatétetik.
27. sz. Görbedi templomépítés ügye.
28. sz. Lelkészutódsági díj ügye.
29. sz. Baló András magosligeti tanító nyugdíjaztatási ügye.
30. sz. Erdődi fiókegyház vizitációjának megtartása elrendeltetik.
31. sz. Szatmárhegyen egy kegyes adomány ügye megvizsgálandó.
32. sz. Mikolai belhivatalnokok új díjleveléről intézkedés.
33. sz. Pálfalvai földcsere jóváhagyása.
34. sz. Szárazberki földvétel jóváhagyása.
35. sz. Görbedi tőkepénz kezelésére felügyelő rendeltetik.
36. sz. Gyűléstartási székhelyül Nagybánya tűzetik ki.

- 37. sz. Kispaládi szárazmalom és belhivatali failletmény ügye.
- 38. sz. Szárazberki belhivatalnokok személyes pótléka.
- 39. sz. Erdődi imaház épületedraja.
- 40. sz. Erdődi főgondnok jelentése a megvásárolt teleknek az egyház nevére lett átiratásáról.
- 41. sz. Erdődre a bórvelyi egyház urasztali serleget ajándékozott. Köszönet érte.
- 42. sz. Avasujvárosi regálekötvény eladásának engedélyezése.
- 43. sz. Misztótfalusi bérházépítés ügye.
- 44. sz. Kőszegremetei belhivatali díjlevelek megerősítettnek.
- 45. sz. Krassói templomjavítási költség és közmunka ügye.
- 46. sz. Jegyzőkönyvhitelesítő bizottság választása.
- 47. sz. Közgyűlés berekesztése.

Közigazgatási bírósági ügyek.

- 48. sz. Vámfaluból Váradi György panasza a provent kivetés ellen.
- 49. sz. Lázáriba Böszörményi Károly külbirtokos egyházi adóperczent fizetésre köteleztetik.
- 50. sz. Sárköz-Ujlakra Literáti Zsigmond felsőbányai lakos 25% egyházi adót fizetni tartozik.
- 51. sz. Uszkai lakos Ary Zsigmond provent kivetés elleni panasza alaptalannak nyilvánittatik.
- 52. sz. Rozsályi egyház Sarkady Mihály volt lelkésze ellen fennálló követelésének behajtása ügyészre bizatik.
- 53. sz. Mikolai kántor-tanító földilletménye ügyében küldöttség neveztetik ki.
- 54. sz. Józsefházai zavaros pénzügyben a lelkész, gondnok és presbyterium egyetemleges felelőssége kimondatik és fegyelmi eljárás rendeltetik el.

Fegyelmi bírósági ügyek.

- 55. sz. Józsefházára Barkász Bálint lelkész és Tóth Sándor volt gondnok ellen újabb vizsgálattartás végett küldöttség neveztetik ki.
- 56. sz. Mikolai volt főgondnok és társai ellen az eljárás megszüntettetik.
- 57. sz. Kócsi Péter nagyhodosi lelkész panaszlevele Nagy Gerzon tanítónak felelet végett kiadatik.

